

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

LBY – 4101-11-02/2013

P/13/066

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Bydgoszczy

ul. Wały Jagiellońskie 12, 85-950 Bydgoszcz

T +48 52 567 58 00, F +48 52 567 58 60

lby@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/13/066 – Efekty kształcenia w szkołach niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontroler

Maciej Gajdzik, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 86184 z 20 czerwca 2013 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Szkoła Podstawowa Towarzystwa Salezjańskiego w Bydgoszczy, zwana dalej „Szkołą”.

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Ks. Henryk Kaszycki, zwany dalej „Dyrektorem”.

(dowód: akta kontroli str. 4)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, mimo stwierdzonych nieprawidłowości¹ działalność Szkoły w zakresie kształcenia, w latach szkolnych 2010/2011 - 2012/2013.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Powyższa ocena ogólna wynika z ocen częściowych obszarów objętych kontrolą. Formułując ocenę pozytywną NIK uwzględniła prawidłową organizację i wyposażenie Szkoły, jej efekty dydaktyczne, prawidłową organizację i realizację procesu dydaktycznego, wspieranie uczniów wymagających pomocy oraz uzdolnionych, a także promowanie zainteresowań uczniów.

Stwierdzone nieprawidłowości polegały na braku złożenia do Towarzystwa Salezjańskiego wniosku o dokonanie zmiany statutu Szkoły w zakresie załącznika, określającego wewnętrzny system oceniania od roku szkolnego 2012/2013, oraz – na zatrudnianiu nauczyciela bez wymaganych kwalifikacji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja Szkoły

Opis stanu
faktycznego

1.1. Podstawy formalno-prawne funkcjonowania Szkoły

Szkoła została wpisana do ewidencji szkół i placówek niepublicznych województwa bydgoskiego w dniu 17 czerwca 1996 r., pod numerem 31/96, co zostało potwierdzone odpowiednim zaświadczeniem, wydanym przez Kuratora Oświaty w Bydgoszczy. Jako osobę prawną prowadzącą Szkołę odnotowano Inspektorat Towarzystwa Salezjańskiego w Pile.

(dowód: akta kontroli str. 3)

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

1.2. Zgodność statutu Szkoły z przepisami prawa

Statut Szkoły został nadany 19 marca 1996 r. przez Inspektora Salezjańskiej Prowincji Świętego Wojciecha z siedzibą w Pile. Zgodnie z § 31 ust. 3 tego statutu uprawnienie do jego zmiany posiadało Towarzystwo Salezjańskie. W latach 2010-2013 (do końca kontroli) Inspektor Salezjańskiej Prowincji Świętego Wojciecha dokonał jednej zmiany tego aktu (w sierpniu 2013 r.).

Zgodnie z § 18 ust. 4 statutu Szkoły oddział powinien liczyć do 24 uczniów. Zgodnie z § 13 ust. 6 lit a statutu zajęcia pozalekcyjne miały odbywać się wg planów tygodniowych i rocznych. Zgodnie z § 12 statutu w ramach zwyczajnych obowiązków Dyrektor współpracuje z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną. W § 2 statutu wskazano, że nadzór pedagogiczny nad Szkołą sprawuje Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy. Zgodnie z § 24 lit. d statutu nauczyciel pełniący funkcję wychowawcy, miał obowiązek współdziałania z nauczycielami uczącymi w jego oddziale, uzgadniania z nimi i koordynowania ich działań wychowawczych wobec uczniów, którym potrzebna jest pomoc indywidualna, wynikająca z różnego rodzaju trudności i niepowodzeń.

(dowód: akta kontroli str. 5-21, 49-66)

Przyjęty w szkole wewnętrzny system oceniania spełniał powszechnie obowiązujące zasady klasyfikowania i promowania uczniów. W szczególności system ten określał: (1) wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i końcoworocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych, (2) kryteria oceniania zachowania, (3) sposób ustalania śródrocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz śródrocznej oceny klasyfikacyjnej z zachowania, (4) warunki i tryb uzyskiwania wyższych niż przewidywane rocznych ocen klasyfikacyjnych z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, (5) warunki i sposób przekazywania rodzicom informacji o postępach i trudnościach ucznia w nauce, (6) warunki i sposób przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych. Warunki i sposób przeprowadzania egzaminów klasyfikacyjnych oraz oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych oraz oceny z zachowania zostały określone zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 kwietnia 2007 r. w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych², zwanego dalej „rozporządzeniem MEN w sprawie oceniania uczniów”.

(dowód: akta kontroli str. 22-48)

W badanym okresie (w maju 2013 r.) Szkoła została skontrolowana przez wizytatora Kuratorium Oświaty w Bydgoszczy, w zakresie spełniania warunków określonych w art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty³. W wyniku kontroli nie stwierdzono nieprawidłowości oraz nie wydano zaleceń.

W badanym okresie w Szkole nie przeprowadzano ewaluacji zewnętrznej, o jakiej mowa w § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 7 października 2009 r. w sprawie nadzoru pedagogicznego⁴.

(dowód: akta kontroli str. 67-71)

² Dz. U. Nr 83, poz. 562, ze zm.

³ Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm., nazywana dalej „ustawą o systemie oświaty”.

⁴ Dz. U. Nr. 168, poz. 1324, ze zm.

1.3. Sposób i źródła finansowania działalności Szkoły

Zgodnie z § 32 ust. 1 statutu Szkoły środki finansowe na działalność Szkoła uzyskuje z czesnego, dotacji i subwencji ze środków publicznych, darowizn, subwencji osób prywatnych oraz działalności Towarzystwa Salezjańskiego. Zgodnie z § 11 ust. 2 lit. h i § 32 ust. 2 i 5 statutu wysokość czesnego ustalana jest przez Towarzystwo Salezjańskie, w zależności od wysokości pozostałych dochodów oraz sytuacji ekonomicznej.

Na podstawie ewidencji księgowej stwierdzono, że w badanym okresie działalność Szkoły finansowana była z subwencji z budżetu państwa oraz z czesnego. Na przestrzeni trzech lat, w okresie od stycznia 2010 r. do grudnia 2012 r. uśrednione miesięczne czesne wzrosło z 273 zł do 295 zł, zaś uśredniona miesięczna dotacja z budżetu Miasta Bydgoszcz na jednego ucznia wzrosła z 341 zł do 423 zł. Głównymi przyczynami wzrostu wysokości czesnego były podwyżka płac pracowników Szkoły, w tym związana z awansem zawodowym nauczycieli oraz inflacja.

(dowód: akta kontroli str. 5-19, 49-66, 86, 87, 375-376)

Ustalono
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Do 6 maja 2013 r. Dyrektor Szkoły nie złożył do Towarzystwa Salezjańskiego wniosku o dokonanie zmiany statutu Szkoły w zakresie załącznika, określającego wewnętrzny system oceniania, obowiązujący od roku szkolnego 2012/2013. Zmiana statutu została wprowadzona przez Inspektora Salezjańskiej Prowincji Świętego Wojciecha z dniem 8 czerwca 2013 r.

Zgodnie z § 12 ust. 2 lit. b statutu Szkoły organizację jej działalności opracowuje Dyrektor, a zgodnie z § 33 ust. 2 i 3 zmiany w statucie mogą być dokonywane przez Towarzystwo Salezjańskie, na wniosek organów Szkoły. W swoich wyjaśnieniach Dyrektor Szkoły podał, że było to spowodowane zmianą na stanowisku zastępcy dyrektora Szkoły. Skutkiem nieprawidłowości było stosowanie wewnętrznego systemu oceniania bez zatwierdzenia odpowiedniej zmiany statutu Szkoły przez Towarzystwo Salezjańskie.

(dowód: akta kontroli str. 22-66, 375-376)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Sformułowane przez nauczycieli wymagania edukacyjne, niezbędne do uzyskania poszczególnych ocen kwalifikacyjnych z zajęć edukacyjnych (przedmiotowe systemy oceniania) nie podlegały zatwierdzeniu przez Towarzystwo Salezjańskie, jako część wewnętrznego systemu oceniania, stanowiącego załącznik do statutu Szkoły. Inspektor Salezjańskiej Prowincji Świętego Wojciecha z datą 8 czerwca 2013 r. zatwierdził wewnętrzny system oceniania, zawierający postanowienie, iż w skład tego systemu wchodziły przedmiotowe systemy oceniania.

(dowód: akta kontroli str. 82-85)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości⁵ działalność Szkoły w badanym obszarze.

⁵ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna.

2. Wyposażenie do realizacji celów statutowych Szkoły oraz zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków nauki i pobytu w Szkole.

Na podstawie ankiet skierowanych do nauczycieli, rodziców i uczniów stwierdzono, że:

- na 33 nauczycieli, którzy udzielili odpowiedzi na ankietę, 29 (88 %) z nich oceniło wyposażenie w pomoce dydaktyczne do nauczania przedmiotu, którego uczył, jako wystarczające do realizacji programu nauczania, zaś trzech z nich – jako niewystarczające,
- nauczyciele oceniający wyposażenie, jako niewystarczające (a zarazem przestarzałe), jako brakujące pomoce dydaktyczne wskazywali tablicę multimedialną, kredę bezpyłową oraz komputer (potrzeby takie posiadali także niektórzy nauczyciele, którzy oceniali wyposażenie jako wystarczające),
- 24 nauczycieli (73 %) określiło warunki lokalowe jako odpowiednie do realizacji programu nauczania, zaś ośmiu (24 %) – jako raczej odpowiednie,
- na 49 uczniów, którzy udzielili odpowiedzi na ankietę, 18 (37 %) oceniło, że budynek Szkoły był częściowo schludny, przestronny i czysty, zaś 31 (63 %) – że takie stwierdzenie odpowiada prawdzie częściowo,
- odnośnie korzystania przez nauczycieli z pomocy dydaktycznych i multimedialnych 13 uczniów (27 %) odpowiedziało zdecydowanie twierdząco, 16 uczniów (33 %) odpowiedziało, że z pomocy korzysta większość nauczycieli, zaś 19 (39 %) odpowiedziało, że robią to niektórzy nauczyciele,
- na 36 rodziców którzy udzielili odpowiedzi na ankietę, 34 (94%) oceniło, że budynek Szkoły jest odpowiednio przystosowany do prowadzenia nauki.

(dowód: akta kontroli str. 101-337)

2.1. Wyposażenie w sprzęt i pomoce dydaktyczne niezbędne do realizacji podstawy programowej

Szkolne programy edukacji muzycznej, języka angielskiego, zajęć komputerowych oraz przyrody uwzględniały korzystanie z pomocy naukowych i wyposażenia, określonych w rozporządzeniach w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego⁶.

(dowód: akta kontroli str. 339-364)

Na podstawie oględzin stwierdzono, że Szkoła posiadała wyposażenie niezbędne do realizacji podstawy programowej kształcenia ogólnego.

Edukacja w zakresie I etapu kształcenia realizowana była w salach posiadających część edukacyjną i rekreacyjną, krzesła i stoliki dostosowane do wzrostu uczniów, w ramach pomocy dydaktycznych uczniom udostępniono licznym, sprzęt audiowizualny, komputery z dostępem do Internetu, gry i zabawki dydaktyczne, oraz biblioteczki. Uczniowie posiadali w swoich salach szafki, gdzie mieli możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych, zaś nauczanie na tym etapie powierzono jednemu nauczycielowi.

⁶ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17) oraz rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977).

Edukacja w zakresie II etapu kształcenia realizowana była w następujących warunkach:

- pracownie przeznaczone do zajęć z języka angielskiego i niemieckiego wyposażone były w słowniki, pomoce wizualne oraz odtwarzacze wraz z nagraniami dydaktycznymi,
- pracownia przeznaczona do zajęć muzycznych wyposażona była m.in. w pianino, proste instrumenty perkusyjne, sprzęt do odtwarzania, nagrywania i nagłaśniania dźwięku, bibliotekę muzyczną i fonotekę,
- w pracowni przeznaczonej do zajęć z przyrody zapewniono odpowiednie warunki prowadzenia zajęć badawczych i doświadczeń,
- pracownia przeznaczona do zajęć plastycznych wyposażona była w odpowiednie środki dydaktyczne, w tym reprodukcje dzieł sztuki,
- w pracowniach przeznaczonych do zajęć komputerowych każdemu z uczniów zapewniono osobny komputer z dostępem do Internetu,
- zajęcia techniczne odbywały się w sali odpowiednio przystosowanej sali, wyposażonej w gotowe zestawy do montażu elektronicznego i mechanicznego,
- zajęcia z wychowania fizycznego odbywały w sali sportowej, w specjalnie przygotowanym pomieszczeniu do zajęć gimnastyki korekcyjnej oraz na boiskach szkolnych, wyposażonych w odpowiedni sprzęt i urządzenia.

(dowód: akta kontroli str. 339)

2.2. Zapewnienie w Szkole bezpiecznych i higienicznych warunków nauki

W badanym okresie Szkoła trzykrotnie była kontrolowana przez Państwową Inspekcję Sanitarną. W kontrolach tych nie stwierdzono nieprawidłowości.

Ponadto przed rozpoczęciem każdego roku szkolnego Dyrektor przeprowadzał kontrolę zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów należących do szkoły, w tym bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Ustalenia dokonane podczas powyższych kontroli („uwagi”) dotyczyły stwierdzonych uszkodzeń sprzętu i wyposażenia.

(dowód: akta kontroli str. 88-96, 97-100)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Pracownia przeznaczona do zajęć z muzyki nie była wyposażona w komputer z dostępem do Internetu. Tymczasem zgodnie z podstawą programową kształcenia ogólnego dla szkół podstawowych⁷ zalecane jest prowadzenie zajęć z nowożytnego języka obcego oraz zajęć z muzyki w pracowni wyposażonej w komputer z dostępem do Internetu. Brygida Tuszyńska, zastępca Dyrektora Szkoły podała w swoich wyjaśnieniach w tej sprawie, że w razie potrzeby istnieje możliwość korzystania z komputerów z dostępem do Internetu, znajdujących się w innych dostępnych pomieszczeniach Szkoły, wykorzystywanych do działalności dydaktycznej, takich jak np. sala komputerowa nr 14 lub sala multimedialna nr 116.

(dowód: akta kontroli str. 339, 442)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w badanym obszarze.

⁷ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2012 r. poz. 977).

3. Efekty dydaktyczne Szkoły

Na podstawie ankiet skierowanych do nauczycieli, rodziców i uczniów stwierdzono, że:

- na 33 nauczycieli, którzy udzielili odpowiedzi na ankietę, 15 (45 %) podało, że realizując program nauczania w szczególności koncentruje się na treściach i umiejętnościach niezbędnych uczniom na egzaminie zewnętrznym, zaś 28 (85 %) oceniło, że sprawdziany i egzaminy w sposób właściwy i rzetelny sprawdzają wiedzę uczniów,
- na 36 rodziców, którzy udzielili odpowiedzi na ankietę 30 (83 %) udzieliło odpowiedzi, że byli wystarczająco informowani o postępach w nauce dziecka, większość rodziców (35) uważało, że ich dziecko chętnie chodzi do szkoły,
- na 49 uczniów, którzy udzielili odpowiedzi na ankietę, wszyscy podali, że byli wystarczająco informowani o swoich postępach w nauce, 35 (71 %) z nich uważało, że są oceniani sprawiedliwie, a większość z nich (40, tj. 82 %) deklarowała, że lubi chodzić do szkoły.

(dowód: akta kontroli str. 101-337)

3.1. Wyniki klasyfikacji i promocji uczniów w wewnątrzszkolnym systemie oceniania

Na podstawie dokumentacji dotyczącej klasyfikowania i promowania uczniów stwierdzono, że Szkoła stosuje zasady określone w rozporządzeniu MEN w sprawie oceniania uczniów. W latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 promocję do klasy programowo wyższej otrzymało łącznie 1.022 uczniów, w tym 294 (27,8%) ze średnią oceną powyżej 4,75. W okresie objętym kontrolą jeden uczeń nie był klasyfikowany ze wszystkich przedmiotów i nie otrzymał promocji do następnej klasy, brak było uczniów powtarzających klasę (w latach szkolnych 2010/2011 – 2012/2013 w Szkole działało odpowiednio 16, 17 i 18 oddziałów i uczęszczało do niej wg stanu na koniec roku szkolnego odpowiednio 314, 343 i 366 uczniów; w podziale na etapy kształcenia w pierwszym etapie kształciło się w Szkole odpowiednio 187, 191 i 198 uczniów, zaś w drugim etapie kształcenia – odpowiednio 127, 152 oraz 168 uczniów).

(dowód: akta kontroli str. 5-83, 365-366, 443)

3.2. Wyniki Szkoły na egzaminach zewnętrznych

Na podstawie wyników testów kompetencyjnych podsumowujących pierwszy i drugi etap kształcenia stwierdzono, że w badanym okresie we wszystkich zakresach średni wynik dla Szkoły przewyższał średnią krajową. I tak, w teście po pierwszym etapie⁸ kształcenia średni wynik dla Szkoły wynosił: w roku szkolnym 2010/2011 - 36,05, w roku szkolnym 2011/2012 - 37,61 oraz w roku szkolnym 2012/2013 - 33,0. Zaś dla testu po drugim etapie kształcenia wyniki te wynosiły odpowiednio: 29,76, 30,20 oraz 31,85 punktów. Związany z tym wynik Szkoły na skali staninowej wynosił w kolejnych badanych latach odpowiednio 8, 9 i 9 (jedyna możliwa poprawa wyników nastąpiła z wyników „bardzo wysokich” do „najwyższych”).

(dowód: akta kontroli str. 367-369)

Na podstawie porównania testów kompetencji uczniów kończących pierwszy i drugi etap kształcenia (dla uczniów kończących drugi etap kształcenia w roku 2012 i 2013) stwierdzono, że w latach 2012 i 2013:

⁸ W ramach Ogólnopolskiego Badania Umiejętności Trzecioklasistów.

- główną grupę absolwentów Szkoły stanowili uczniowie posiadający wysokie wyniki w nauce (lokujące się w staninach 7-9), którzy stanowili odpowiednio 60,8 % i 73,1 % ogółu absolwentów,
- w porównaniu w wynikami uzyskiwanymi w testach kompetencji na zakończenie pierwszego etapu edukacyjnego, grupa absolwentów uzyskujących wysokie wyniki w nauce rosła około dwukrotnie (z poziomu odpowiednio 25,6 i 27,8%), zdecydowanie malała liczebność grupy z wynikami niskimi (odpowiednio z 22,0 do 2,7 % oraz z 24,4 do 5,8 %) oraz malała liczebność grupy z wynikami średnimi (odpowiednio z 52,3 do 37,9 % oraz z 47,8 do 21,2 %), co wskazuje na wysoką efektywność edukacji uczniów o słabym i średnim potencjale.

(dowód: akta kontroli str. 413)

3.3. Wyniki szkoły uzyskane w konkursach i olimpiadach przedmiotowych

W okresie objętym kontrolą uczniowie Szkoły wzięli udział w ośmiu wojewódzkich konkursach przedmiotowych, organizowanych na podstawie § 7 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 stycznia 2002 r. w sprawie organizacji oraz sposobu przeprowadzania konkursów, turniejów i olimpiad⁹, tj. trzykrotnie - w konkursie z języka polskiego (6 finalistów oraz 5 laureatów), trzykrotnie - w konkursie z przyrody (2 finalistów oraz 6 laureatów), a także dwukrotnie – w konkursie z matematyki (1 finalista, 4 laureatów). Ponadto w badanym okresie uczniowie Szkoły brali udział w 165 formach współzawodnictwa międzyszkolnego, w tym na szczeblu wojewódzkim i krajowym (w tym w 32 konkursach sportowych).

(dowód: akta kontroli str. 415-432)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w badanym obszarze.

4. Organizacja i realizacja procesu dydaktycznego

4.1. Kwalifikacje nauczycieli

Na podstawie dokumentacji kadrowej stwierdzono, że w kontrolowanym okresie w Szkole było zatrudnionych 21 nauczycieli dyplomowanych, 15 - mianowanych, 11 – kontraktowych, jeden stażysta oraz jeden nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego, tj. łącznie 49 osób. Średnio 25 nauczycieli było zatrudnionych w pełnym wymiarze godzin oraz 25 w niepełnym wymiarze godzin.

Co do zasady zatrudnieni w Szkole nauczyciele legitymowali się magisterskimi studiami pedagogicznymi o kierunku, względnie specjalności, zgodnej z głównym nauczaniem przedmiotem lub prowadzonymi zajęciami (do prowadzenia innych zajęć uprawniały ich ukończone studia podyplomowe). Siedmiu nauczycieli ukończyło studia magisterskie na kierunku niezwiązanym z nauczaniem przedmiotem, przy czym legitymowali się oni studiami podyplomowymi w zakresie nauczanego przedmiotu. Jako nauczyciel bez stopnia awansu zawodowego zatrudniony był instruktor tańca, w wymiarze dziewięciu godzin tygodniowo, który do końca roku szkolnego 2012/2013 prowadził zajęcia w ramach czwartej godziny wychowania fizycznego w klasach IV-VI.

(dowód: akta kontroli str. 377-384)

4.2. Prawdliwość wdrożenia szkolnych programów nauczania

Na lata szkolne 2010/2011, 2011/2012 oraz 2012/2013 Dyrektor Szkoły dopuścił do użytku odpowiednio 33, 35 i 49 programów nauczania. Powyższy zestaw

⁹ Dz. U. Nr 13, poz. 125, ze zm.

programów nauczania obejmował wszystkie obowiązkowe zajęcia edukacyjne realizowane w szkole.

Na podstawie analizy wybranego programu nauczania wczesnoszkolnego oraz wybranych programów nauczania języka polskiego i matematyki, stwierdzono, że programy te zostały dopuszczone do użytku przez Dyrektora Szkoły po uzyskaniu opinii nauczyciela mianowanego lub dyplomowanego, posiadającego wykształcenie wyższe i kwalifikacje wymagane do prowadzenia zajęć edukacyjnych, dla których program jest przeznaczony, a także opinii doradcy metodycznego oraz zespołu nauczycielskiego.

(dowód: akta kontroli str. 385-403, 433-437)

4.3. Zgodność realizacji programów nauczania z podstawą programową kształcenia ogólnego

Na podstawie analizy wybranego programu nauczania wczesnoszkolnego, a także programów nauczania języka polskiego oraz matematyki, stwierdzono, że programy te były zgodne z podstawą programową kształcenia ogólnego. W szczególności obejmowały one co najmniej jeden etap edukacyjny i dotyczyły właściwego przedmiotu, zawierały opis sposobu realizacji celów kształcenia i zadań edukacyjnych ustalonych w podstawie programowej, określały cele kształcenia i wychowania, sposoby ich osiągania, a także - opis założonych osiągnięć ucznia, propozycje kryteriów oceny oraz metod sprawdzania osiągnięć ucznia

(dowód: akta kontroli str. 433-437)

4.4. Zachowanie minimalnego wymiaru obowiązkowych zajęć edukacyjnych dla danego cyklu nauczania na każdym etapie edukacji

Wymiar zajęć z języka polskiego, matematyki oraz przyrody, przyjęty w szkolnym planie nauczania dla trzyletniego cyklu nauczania, był co do zasady zgodny z ramowym planem nauczania szkoły podstawowej, określonym w załączniku nr 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 12 lutego 2002 r. w sprawie ramowych planów nauczania w szkołach publicznych¹⁰.

Na podstawie analizy dzienników lekcyjnych każdego oddziału, który rozpoczął naukę w klasie IV, w roku szkolnym 2010/2011 i ukończył II etap kształcenia w roku szkolnym 2012/2013 stwierdzono, że wymiar zajęć z języka polskiego oraz matematyki faktycznie przekraczał przewidzianą w rozporządzeniu liczbę godzin tygodniowo (od trzech do dziewięciu procent), zaś wymiar zajęć z przyrody nie był niższy niż 90%.

(dowód: akta kontroli str. 438)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Instruktor tańca, prowadzący do końca roku szkolnego 2012/2013 zajęcia w ramach lekcji wychowania fizycznego, nie posiadał kwalifikacji, do zajmowania stanowiska nauczyciela w szkole podstawowej, o jakich mowa w § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 marca 2009 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych od nauczycieli oraz określenia szkół i wypadków, w których można zatrudnić nauczycieli niemających wyższego wykształcenia lub ukończonego zakładu kształcenia nauczycieli¹¹. W szczególności kwalifikacji tych nie potwierdzał dyplom policealnego studium zawodowego uprawniający do używania tytułu

¹⁰ Dz. U. Nr 15, poz. 142, ze zm.

¹¹ Dz. U. Nr 50, poz. 400, ze zm.

instruktora kulturalno-wychowawczego o specjalności taniec, stanowiącego tytuł kwalifikacyjny nadany w szkole zawodowej. Zastępca dyrektora Szkoły podała w swoich wyjaśnieniach, że osoba ta została zastąpiona przez innego nauczyciela.

(dowód: akta kontroli str. 439, 442)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie mimo stwierdzonej nieprawidłowości działalność Szkoły w badanym obszarze.

5. Wspieranie kształcenia uczniów z trudnościami w nauce i zaburzeniami rozwojowymi

Zgodnie z § 24 statutu Szkoły nauczyciel pełniący funkcję wychowawcy, współdziała, uzgadnia i koordynuje działania wychowawcze innych nauczycieli, w tym wobec uczniów, którym potrzebna jest pomoc indywidualna, wynikająca z różnego rodzaju trudności i niepowodzeń. Zgodnie zaś z § 29 ust. 1 tiret pierwsze statutu uczeń ma prawo do właściwie zorganizowanego procesu kształcenia.

(dowód: akta kontroli str. 49-66, 442)

Na podstawie dokumentacji dotyczącej uczniów z zaburzeniami rozwojowymi stwierdzono, że w badanym okresie do Szkoły uczęszczało 43 uczniów posiadających orzeczenia i opinie poradni psychologiczno-pedagogicznych. W przypadku 42 z tych uczniów zalecenia te były realizowane poprzez dostosowanie wymagań edukacyjnych oraz w ramach zajęć prowadzonych przez pedagoga szkolnego. W jednym przypadku uprawniony uczeń nie uczęszczał na zalecane zajęcia, mające usprawnić jego funkcje percepcyjno-motoryczne.

(dowód: akta kontroli str. 406-409)

W roku szkolnym 2012/2013 Szkoła zapewniła w ramach wsparcia uczniów z trudnościami w nauce zajęcia obejmujące: psychoedukację (52 uczestników), zajęcia korekcyjno-wyrównawcze (9 uczestników), zajęcia uzupełniające (22 uczestników) oraz pozostałe zajęcia wyrównawcze (w ośmiu grupach, łącznie 64 uczestników). Ponadto w ramach czterech grup, liczących łącznie 175 uczniów, prowadzone były dodatkowe zajęcia z gimnastyki korekcyjnej w wymiarze od dwóch do czterech godzin tygodniowo.

(dowód: akta kontroli str. 365-366, 410)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w badanym obszarze.

6. Wspieranie kształcenia uczniów uzdolnionych

Zgodnie z § 29 ust. 1 tiret czwarte statutu Szkoły, w związku z prawem ucznia do rozwijania zainteresowań i osobistych uzdolnień, Szkoła ma troszczyć się o organizację kół zainteresowań, zespołów i organizacji.

(dowód: akta kontroli str. 49-66)

W roku szkolnym 2012/2013 Szkoła zapewniła takie formy zajęć dla rozwoju uczniów najzdolniejszych, jak Szkoła Pamięci (łącznie 57 uczestników), zespół taneczny (24 uczestników), koło teatralne (21 uczestników), zespół wokalny (29 uczestników), koło wyobraźni twórczej (22 uczestników), koło szachowe (44 uczestników), 10 kół zrzeszających miłośników poszczególnych nauczanych w szkole przedmiotów (łącznie 230 uczestników) oraz zajęcia sportowe dla 48 zainteresowanych uczniów.

(dowód: akta kontroli str. 411)

W roku szkolnym 2011/2012 czterech uczniów Szkoły zostało laureatami konkursów przedmiotowych, zaś 118 uczniów uzyskało promocję z wyróżnieniem. W kolejnym roku szkolnym Szkoła zapewniała im przede wszystkim wyliczone wyżej zajęcia zorganizowane.

(dowód: akta kontroli str. 365, 415)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w badanym obszarze.

7. Wspieranie rozwoju zainteresowań uczniów

W latach szkolnych 2010/2011 oraz 2011/2012 Szkoła zapewniała co najmniej trzynaście rodzajów zorganizowanych zajęć pozalekcyjnych, w których brało łącznie udział odpowiednio 635 oraz 647 uczniów. Natomiast w roku szkolnym 2012/2013 w powyższym zakresie Szkoła zapewniła m.in. zajęcia z kaligrafii (42 uczestników), ortografii (47 uczestników), plastyki (152 uczestników), języka angielskiego (36 uczestników), teatralne (25 uczestników), wokalne (60 uczestników), taneczne (48 uczestników), przyrodnicze (69 uczestników) oraz sportowo-rekreacyjne (85 uczestników). Wszystkie te zajęcia były nieodpłatne.

(dowód: akta kontroli str. 411)

Ocena cząstkowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność Szkoły w badanym obszarze.

IV. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹², zwanej dalej „ustawą o NIK”, kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Bydgoszczy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli odstępuje od sformułowania wniosków pokontrolnych. Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag.

Bydgoszcz, dnia października 2013 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Bydgoszczy

Kontroler
Maciej Gajdzik
główny specjalista kontroli państwowej

Dyrektor
Jarosław Wenderlich

.....
podpis

.....
podpis

¹² Dz. U. z 2012 r. poz. 82 ze zm.